

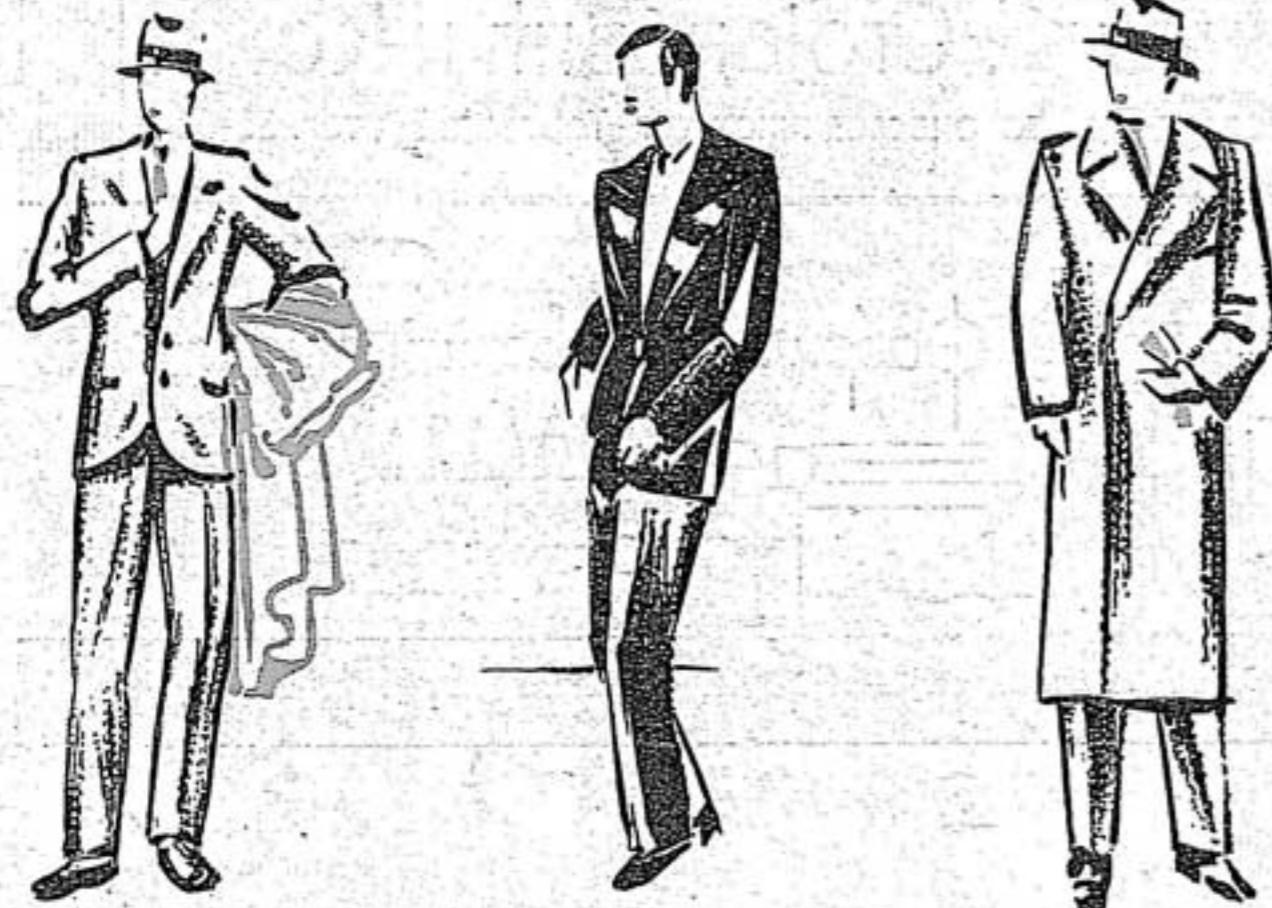

Јоследње новости у женској конфекцији.
Тодерне вунене и свилене тканине.
Рзно, бунде. Чарапе, рукавице,
убље. Израда женских
апута, хальина и
унди по мери.

Дура Ганочевић

ПАЛАТА АКАДЕМИЈЕ
НАУКА

Мушки јесењи и зимски
капути. Енгл. штофови за одела
и капуте. Првокласна израда одела и
капута по мери. Продаја за готово и на отплату.

„Планета“

14

12—18 јан.

1931/1932—БД. 14

2 динара

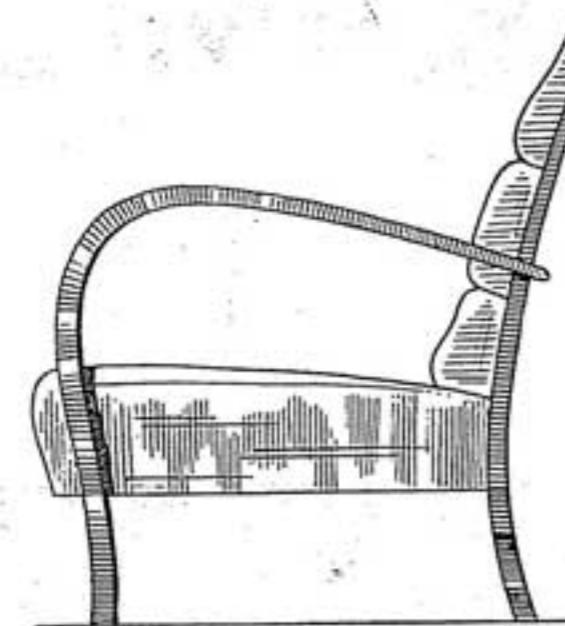
ПОЗОРИШТЕ

Г. Витомир Богић

Фото: М. Сабић

НАМЕШТАЈ

БОТЕ И ЕРМАН

КРАЉА ПЕТРА УЛИЦА 16 • ТЕЛЕФОН 22-5-76

МОДЕРНИ ФРИЗЕРСКИ САЛОН ЗА ДАМЕ
ЈЕЛЕНЕ ОСТОЈИЋ

Последњиновите Париског фризирања и бојења косе.

Шишање *à la*
ANTOINE
Масажа лицапо најновијем систему

БЕОГРАД, УЛИЦА ЦАРА НИКОЛАЕ II 18.
(бивша Макензијева) Телефон 24-475.

ПОЗОРИШТЕ

НЕДЕЉНИ ИЛУСТРОВАНИ ЧАСОПИС

БЕОГРАД, ОД 12 ДО 18 ЈАНУАРА 1932

14

УРЕДНИШТВО: УСКОЧКА БР. с.

БОЖИЋ У ПОЗОРИШТУ

Чак и новине, то оличење темпа данашњег времена, признају Божић четири дана. Ма да читаоцима дневних листова, навикнутим на свакодневне вести из близа и далека изгледају ти дани пусти и шути, велике новинарске ротације мирују о Божићу. Новина нема. Новинари се одмарају.

Глумци немају Божића. Напротив. Две претставе сваког дана упосле обично цео ансамбл. Декоратори, гардеробари и цео технички персонал ради и пре и после подне.

Па ипак...

Један дан је дарован тада нашим глумцима да се одморе. Дато им је Бадње вече. Међу нама буди речено, то је не због њиховог одмора него због тога што на Бадње вече нико не иде од куће. Пусте су и све кафана. И они који су без икога нађу неког пријатеља да у његовој породици дочекају ову свету ноћ. Нико не би ишао да гледа позориште.

Мрачно и пусто било је зато позориште на Бадњи дан.

Нашим драгим глумцима

дато је једно ретко слободно вече, вече које су и они могли да проведу у кругу својих милих и драгих. И док је за сваког предвечерје Божића један од најтоплијих и најнежнијих празника, глумци су још јаче морали осетити топлину и нејност Бадњег вечера.

Али вече је брзо прошло.

Дошао је Божић уз прасак дечјих пиштола, печени прасци су у поворци ношени са пекарница кућама, почeo је Божић.

За глумце је већ био и свршен. Позориште је опет отворило врата, опет гледаоци покуљали. Две претставе.

Дан као и сваки други дан за глумце. За публику не. Јер у тој божићној публици било је и таквих гледалаца који по други-трети пут, а можда и по први пут гледају позориште. Са одушевљењем се пљескало, кудикамо срдачије него на премијерама, и та ће се претстава у многим кућама памтити као један диван дан, један дивно проведени Божић.

Робовање и величина глумачког позива.

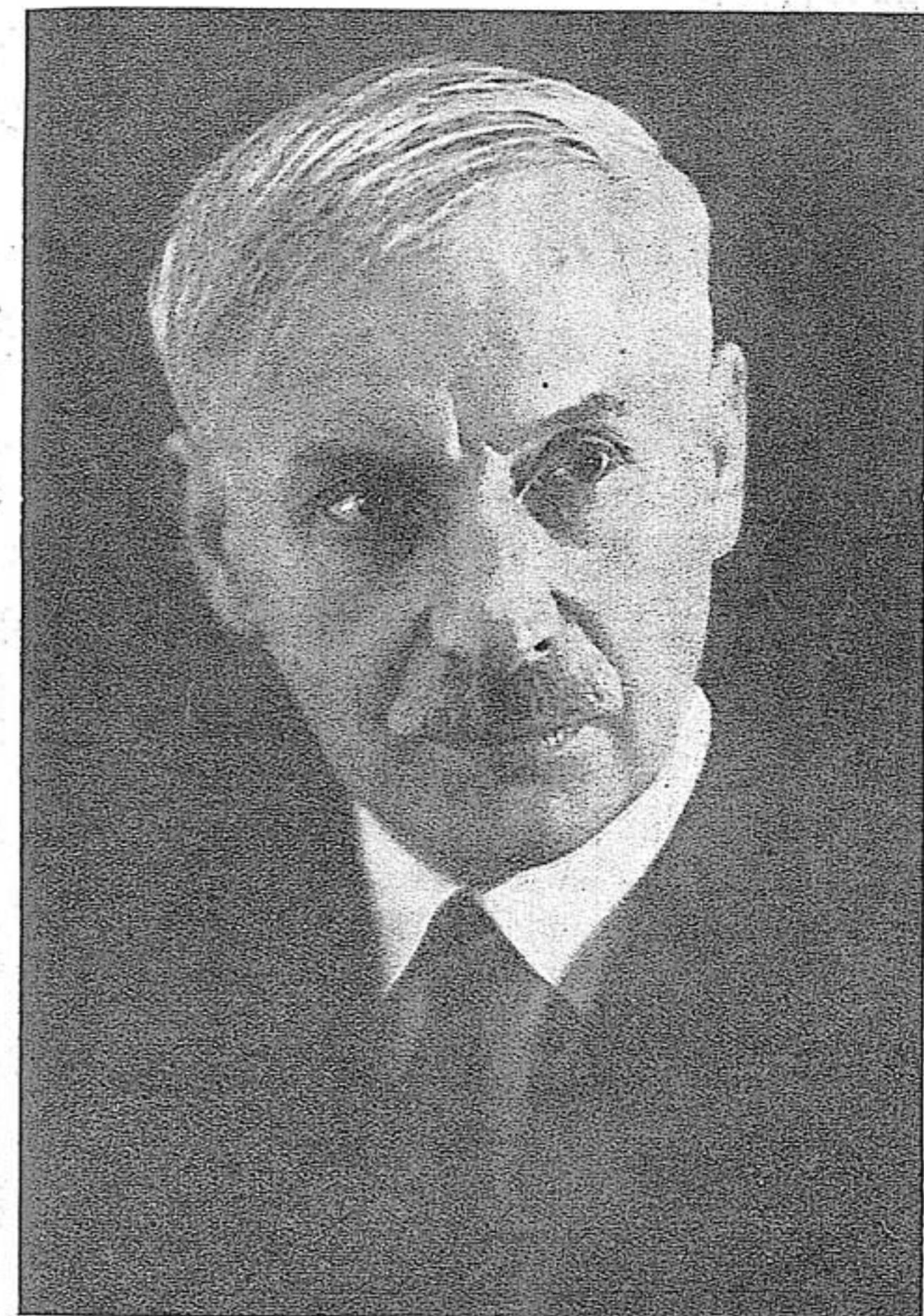
**КОЛОЊСКУ
ВОДУ
D'ORSAY**

добијете у свакој булој
парфимериској радњи

заступници за Југославију

Миловановић и Брат
39 Кнез Михајлова улица, Београд

Г. Милан Предић, управник београдског Народног позоришта

RADIO

Crosley

КРОСЛЕЈ
најпопуларнији
радио апарати
у Америци ...

Најновије у радио техници — најmodерније у спољашњој изради пружа Вам само

ПРОБАЈТЕ КРОСЛЕЈ КРОСЛЕЈ КРОСЛЕЈ

или питајте онога ко већ има апарат

ПОСЕТИТЕ НОВО ОТВОРЕНЫ CROSLEY-SALON

НИКОЛЕ СПАСИЋА УЛИЦА 2 (ТРГОВАЧКА)

PHILIPS CENTRAL RADIO SALON

Теразије 14
БЕОГРАД

ЈУБИЛЕЈ

ПРЕМИЈЕРА 16 ЈАН. У БЕОГРАДСКОМ НАР. ПОЗОРИШТУ

Момчило Милошевић познат је нашој јавности као одличан лирски песник, сјајан путописац, вешт драматичар и искусан позоришни човек. Поред свих књижевних врста Милошевић је можда највећи успех доживео као прозни писац. Леп број његових новела разасутих по многим часописима откривају у Милошевићу писца ванредног дара за опажање, уметника профилених осећања и минијатурног реалистичког карактеризатора својих лица. Његова велика новела „У магли”, коју је сва штампа похвалила, писана је тим способностима и они који су је пажљиво читали могли су у том делу да иззру будућег добrog драматичара наше средине и сценског портретисту наших типова.

Најновије драмско дело г. Мило-

Г. С. Тодоровић

Г. М. Миловановић

шевића које се даје у суботу 17. о. м. у великој оправдало све наде које су се могле очекивати од писца новеле „У магли”. „Јубилеј” се зове најновије дело г. Милошевића које, по актуелности теме и живости описа наше средине представља једно од најинтересантнијих дела овогогодишњег репертоара.

У наш београдски миље, са ванредном галеријом вешто извајаних типова наших нових предграђа, уводи нас писац „Јубилеја”. И ту, у средини, нама блиској и драгој, он решава један проблем данашњице: иштање благодарности јавности на раду једног многогодишњег преданог раденика у служби друштва и, са том појавом у вези, разоткривање профитантског аранжерства наших јавних „прослављања дугогодишњег

Штофоби и свила
за даме и господу

код
фирме

МЕРКУР

БЕОГРАД
Обилићев Венац 36
Преко пута каф. Руски Цар

Снижene цене Искористите прилику
за славе

свадбе
насельја

Стакло-Порцулан

купујте код познате по солид-
ности фирме

Косте Малешевића, Београд

Престолонаследников трг број 47 и 18.

**Шлески угаль
ван картела**

Букове цепанице по Дин. 120

продаје дрвара

Михаила С. Леви

Маршал Пилсудског 45. (Кнез Ми-
хајлов Венац) Телефон број 25-2-65

„ХАРМОНИЈА“

СТОВАРИШТЕ КЛАВИРА

Стадан и велики избор чувених
светских марки.

БЕОГРАД
Телефон
25-7-94

Престоло-
наследни.
трг 39.

Генерално заступништво само прво-
класних светских најпознатијих
фабриката.

Steinway & Sons

R. Ibach

Gaveau, Paris

Schweighofer

Neumayer, Berlin

J. Blüthner

Bösendorfer

Ehrbar

Hofmann

Pleyel, Paris

и многих других добрих фабриката
Продаје уз најповољније платежне
услове.

Каталог бесплатно.

рада" у форми официјелних јубилеја. П актуелност овога мотива као и критички став испицав према овим негативним појавама нашег друштва даје писцу могућности, да у ведрој форми, држећи се строго границе стила једног сунтилног реализма и не прелазећи у гротеску, изнесе на сцену комад, у коме се, као и у животу, додирује трагично и комично. Писац сам, у предговору свог комада, наглашава жељу да и стил глумачке игре буде такав да се, као дубъи остињато, сталио ограђа „смех кроз сузу".

Ипак, у „Јубилеју" превладавају ведре scene које имају много сочног комизма и који над овим делом „горке исповести" надвијају светлу радост и широко расположење. П зато ће Милошевићев комад наћи пут у срце свих људи који горку истину воде да сазнаду обманути смехом.

На нашој сцени даје се „Јубилеј"

Г-ца Р. Текић

у режији г. Кулунића. Главне актере играју г-ђе Арсеновић, Стокић, г-ца Текић и г. г. Д. Гошић, Богић. А из сјајних типова приказаће: г-ђе А. Паранос и Поповић и г. г. Тодоровић, Миловановић, Новаковић, Антонијевић, П. Петровић, Милошевић, Стојановић, Н. Јовановић, Л. Маринковић, Н. Поповић и Бошковић.

Г. Н. Поповић

STOMA

по Д. Миливоју Петровићу

СПАС ОД АНГИНЕ,
ОДБРАНА ОД ГРИПА И
ОСТАЛИХ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ
А НЕГУЈЕ ЗУБЕ УСТА И ГРЛО

Вера — Како видим, ти си опет поновила вечерњу хаљину. Каква је то тканина?

Јелена — Креп сиперијер.

Вера — На прошлој забави видела сам те у једној дивној хаљини од велура неке бандерно лепе црвене боје а на претпрошлју носила си опет једну жоржетску хаљину светло-зелене боје украсену чипкама.

Јелена — Тако је, то су две боје лансиране ове сезоне од Жени-а и Лисјен Лелона.

Вера — А где купујеш те лепе тканине?

Јелена — Код Демајоровића на Теразијама. Откада за себе знам, купујем све тамо, док сам била још девојчица. Куповала је моја мати тканине за њене и моје тоалете стално код Демајоровића и увек смо биле необично задовољне како са квалитетом тканина тако и са ценом. Волимо да нас ћошта нешто више или знамо да све што носимо, последњи су новитети.

Вера — Слушала сам на радио да је Демајоровић отворио на Славији још једну радњу.

Јелена — Управо сам хтела да ти то саопштим. Ја сам и тамо већ пазарила неке сторобе, платна, пешкира, фланела и чаршава.

Вера — Јест, видела сам у пролазу излоге Демајоровићеве радње на Славији пуне платна, сатена и атласа за јоргане итд, из чега сам закључила да ће се у радњи на Славији продавати платнарска роба поред свилених и вунених тканина

УСПЕХ ГТОВЧЕВЕ „МОРАНЕ“

И ПУБЛИКА И КРИТИКА ПРИМИЛЕ СУ ВРЛО ЛЕПО НАШУ НОВУ ОПЕРУ

Са великим одушевљењем примљена је наша нова национална опера, Готовчева „Морана“. Публика је на премијери ташала дуго и одушевљено младом аутору и одличним интерпретаторима. Наша критика придржала се овом расположењу. Сви се критичари углавном слажу у похвалама како композитора тако и његових певача и осталих уметника.

Г. д-р Милоје Милојевић пише у „Политици“ између осталог:

„Има уметничких дела пред којима се стоји као пред проблемом; осећа се снага која бије из њих, али је потребна дубока анализа да би се пронашли извори те снаге. А таквих је дела било увек, и у изобиљу, у револуционарним уметничким временима када су нови духови проговарали новим језиком чије се тајне још нису биле проникле.“

А има и таквих уметничких дела — и то не само у епохама зрelog синтетисања, у епохама класицизма, него и у епохама узбурканим новим тежњама где се експериментише и тражи нешто: нов акцент за нова схватања — која су јасна за свакога, у којима нема проблема па према томе нема ни тајни које ваља проницати.

Такво дело је и трочина опере „Морана“ загребачког композитора Јакова Готовца.

Готовац је имао јасну претставу о онome што хоће да даде; од првог тренутка његов однос према сликама и радњи коју је одабрао да је музички прикаже био је јасно определjen. Готовац је био начисто и са динамичким дометом сликама који музички обрађује и знао је, осећао је којим техничким средствима ваља да га

обрађује. У његовој уметничкој свести дело је било у свима својим контурама и рељефима, и када је пар-

Г-ца Кезер

титура била готова у њој се, као у неком огледалу, огледало све оно што је ауторова фантазија стварала у часовима немог проживљавања једног живота скривеног дубоко у уметничком бићу Готовца.

Примитивни слике, примитивно обрађен од песника Ахмеда Мурадбеговића, сугерирају је Готовцу један музички стил који му је и иначе веома драг (који му је на неки начин уметничко „Вјерују“): примитивистички музички стил. Готовац је сву пажњу управио на истицање динамике радње; али је то изводио не-посредно, не постављајући проблеме у партитури, просто, средствима до-

Čenčiljan

Кнез Михајлова 22

бро окупаним. Средина у којој се радња дogađa, тамо негде на границима између Далмације и Херцеговине, својом живописношћу је дирнула фантазiju Готовца, који и иначе сав тоне у радостима живописности националног музичког призвука, и он је прибегао националном музичком језику, који му је исто толико драг колико и примитивизам.

Најзад љубав Моране и Бојана је дирнула лирску жицу уметничке природе Готовчеве и он се распевао од срца и дао стране чистог лиризма.

Нацпоналии акцент примитивно обрађен (и у хоровима, и у играма најнепосредније истакнут) најглавнији је елемент партитуре за „Морану“; и живописност, подвучена у оркестарском делу партитуре; и благи лиризам. То су све елементи ту, под руком свакога. И имало их је безброј који су се машали за њима да их искористе у делу. Увек ипсумали успеха. Готовац их је са ус-

пехом искористио јер га је палио чисти музичарски инстинкт. У томе је тајна партитуре за „Морану“.

Примитивистички стил има двојаки вид: или је доказ уметничке импотенције, сламка је за коју се хвата човек који са уметношћу нема никакве везе, али је научно нешто од уметничке технике (обично оно најосновније) и готово рачунски оперише са оним што је научио; или је то један начин којим се композитор од расе користи за израз онога што је проживео, не зато што он не може друкчије, већ зато што интуитивно осећа да тако ваља да се изражава да би се верно, дакле уметнички изразио.

Примитивизам Готовца је израз једне праве уметничке потенције, и то је друга тајна успеха „Моране“.

Публика је, и сви ми са њоме, отворила своје срце томе непосредном изливу једног душевног доживљаја Готовчевог, и уживала је, заје-

Морана (г-ца Бланка Кезер), Бојан (г. Шимеиц) и Гојен-гајдаш (г. Пихлер)

ЕЛЕГАНТНЕ СВИЛЕНЕ ТКАНИНЕ ЗА ДНЕВНЕ И ВЕЧЕРЊЕ
ТОАЛЕТЕ ЕНГЛЕСКИ ШТОФОВИ ЗА ДАМЕ И ГОСПОДУ
ГОТОВИ КАПУТИ

„МЕТЕОр“

Кнез Михајлова
29

фланет и сомот у најмодернијим дезенима

дно са нама, у гиздавој лепоти народног примитивизма у музичи, не обраћајући пажњу на извесне лирске детаље (поштено осећање до душе, али) мање оригиналне (наслоњене на узоре Пучинија, Сметане, Маснеа, па и онекада и на Мусоргског). Уживала је наша добра публика очевидно и зато што је Готовац запста погодно и точ опрес. „Морана“ је спретно написана опера, опера са свима својим атрибутима звучне природе, и са свима елементима сценског развоја, разуме се модерније схваћена опера, и то: опера народског обележја”.

Г. Петар Крстић у „Правди“ вели: „Својом опером „Мораном“ Готовац је показао још у јаснијим бојама свој таленат и музичарске способности. Готовац потпуно влада оркестарском техником, оркестира вешто, ефектно и јасно, уме према потреби оркестарско ткиво да подреди и приреди сцени, да диференцира звучности оркестра у односу са наваним тоном на сцени. Уме да развије мелодијску цевачку линију ширег замаха, другим речима, уме да напише оперску арију, дует и т. д. Да Готовац одлично пише вокални хорски став добро је познато. Једном речи Готовац је зрео уметник са солидним музичким знањем и техничким способностима.

По својој садржини музика у „Морани“ је национално обојена. Готовац је као композитор одушевљен националиста. Он је у музici понесен идеалом: да наша уметничка музика треба да се развије на основу наше народне музике. Из тога разлога Готовац у „Морану“ уноси народне мелодије, које обрађује хармонски и оркестрално на свој начин и по своме укусу, или сам ствара оригиналне мелодије на основу мелодијских елемената нашег музичког фолклора. У тим деловима партиту-

ре је Готовац најјачи, у толико више, што у његовој уметничкој обради народни мелос није изгубио од своје специфичке карактеристике. Ти

Г-ђа Бугариновић

фолклорни елементи су у „Морани“ сасвим оправданi и на своме месту, јер сељаци из Хрватског Загорја тек неће певати вальцере или филмске шлагере, кад их приказујемо на сцени.

Има још једна одлика, која иде у прилог квалитета музике у „Морани“, а мишљења смо да је та одлика за Готовчеву музику много важнија: но све остale њезине особине, пошто она најочиглите испољава музички таленат Готовчев, а то је, што је у „Морани“ скоро увек погодио прави, природан, спонтани — нетражени — музички израз. То је оно што стоји изнад свега занатскога — изнад музичарске технике. До душе има неких места у оркестру кад Готовац хоће и да је „театралан“, да афектира. Али је позната истина, да

Тражите предвођење
најновијих

TELEFUNKEN
РАДИО АПАРАТ

графички уметнички завод ускоска

штампарија
•
литографија
•
офсетштампа
•
цинкографија
•
књиговезница
•
растрирница
•
картонажа

Планета
Београд

т. 20-7-14

је тешко наћи театralно дело, које мејстимице није и „театralне”. У погледу на инструментацију, Готовчева партитура је пуна оркестарских боја, разноликих комбинација инструмената по тонској боји, жива по ритму и по хармонским комбинацијама. На мејстима лирске садржине Готовац уме да развије мелодијску линију, а на мејстима драмске садржине даје драмске акценте и драматичне покрете”.

Најзад г. Коста П. Манојловић пише у „Времену”:

„Јаков Готовац, као рутиниран позоришни човек, мајсторском инструментацијом, више по руском узору, повезао је органски мелодијске линије у „Морани”, дао им, према потреби колорит чисто националног фолклора нешто пречишћено, контраст и градацију. У томе погледу истичу се распевање мелодијске линије: Моранине — „Жута дуња воће племенито”, „Ти си сунце мојих дана”, „Смиље, биље” (I чин), „Ој, сунчани траче” (III чин); Бојанове — „Ти си сунце мојих дана”, „Твој јединац ево син пред твојим лицем стоји”; Гојенове, хумористичке, — „О, мајчице племенита”, „Момци, погледајте овај танки пас”.

У хармонском погледу Јаков Готовац остаје веран себи и своме осећању за чисте или снажне и сугестивне хармоније, које се ослављају, често, на плагалне основе. Примењује, ефектно, септакорде и ионенакорде, хармонски следовања суседних тројзвука, и паралелне чисте и умањене киниле.

Драматичност момента Готовац изражава иако не са компликованим средствима, напротив примитивно, али ипак зато сугестивно и карактеристично у оркестарском смислу.

Хорски елеменат је, већим делом, такође иносилац радње. Ту нарочито долазе: „Тамиа горо”; „Момак, богат момак”, — типично народне: „Ах, сретне ли сад Моране”; „Морано, ти момо убава”, за женски хор, као и сватовске песме и крајња песма у III чину. Ритмички елеменат није нарочито богат ритмовима. Саме личности: Бојан и Морана лирског су карактера, Гојен — хумористичног,

Г. Јовановић

док је Говедарка карактерна личност злобе која, можда, у опери има свој стални мотив, па име: њена је карактеристика нарочито у I и II чину cis moll. Исто тако и Гојенова појава окарактерисана је са $\frac{3}{4}$ мотивом кола. Дикција, на извесним мејстима, ионесена мелодијом, отступа нешто. Иначе је тематски материјал узет из народне попевке, нарочито коло на крају I чина и сватовске песме у II чину”.

ПРВА СПЕЦ. РАДИОНИЦА ХИГИЈЕНСКИХ МИДЕРА И ПОЗАСЕВА

,КОЕН"

ПАШИЋЕВА (СКОПЉАНСКА) 2 ДО РОСУЛЕКА, ТЕЛЕФОН 24-5-76

Ваше тело поседује чаре

Које само уметност „**Коенових**“ мидера, који се не дају копирати, може да истакне.

Чиновницима и Студенткињама попуст.

ШТОФА

ЈЕСЕЊЕГ И ЗИМСКОГ

→

у врловеликом избору за мушка одела и зимске капуте женске костијме и мантлове као и кројачког прибора добила је радња:

АНАСТАС ПАВЛОВИЋ
БЕОГРАД, КРАЉА ПЕТРА УЛИЦА БР. 33.

Специјална радња кожних

РУКАВИЦА

Космајска 1

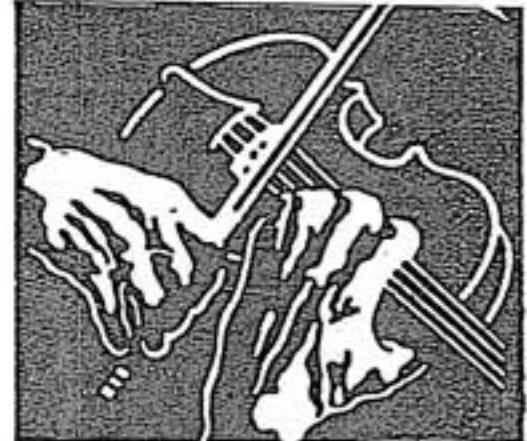
Поправља и чисти све врсте кожних рукавица

На позоришту и у животу
употребљавам ћудер „Reine d'Or“
parfumerie River Paris.

Бланка Чезер

Најбољи избор **ЧАРАПА, РУКАВИЦА** и свих врста **РУБЉА** (веша) у радњи „СУРУТКА“, Краља Милана број 15.

Музички инструменти
чубених мајстора
К. АЈХЛЕР
Београд
Франкопанова улица бр. 35
Врши уметничке поправке.

Najmoderne i najbolje što traži današnja moda u miderima, pojasevima i prslucima u velikom izboru pruža Vam jedino najbolji specijalni atelje

"Graziosa"

Knjeginje Ljubice ulica broj 8 — Preko puta Ritz-bara

Најмодернијих штофова
за даме и господу

БРАЋА Х. ГАБАЈ - БЕОГРАД

„Код Круне“, Кнез Михајлова 33

Свилене тка-
нина В. Н. Г.
Креп-жоржет
Креп-ромен,
Креп-сатен,
Креп де шин
ит д.

код **МАТИЋА**, може свако
бесплатно да научи Смирна рад
Smirna, Farahan, Perzer Wolle. Смирна, Фа-
рахан, Перзер Вуне. Каталоге и сав мате-
ријал за израду Смирна тепиха добићете
најповољније у Стоваришту Вуне, Вунице,
Свиле, ДМС Гоблен Слика Келим Јастука
МАТИЋА и ДРУГА - Краља Петра 26

Деликатес-Биље
„Кнез Михајло“

драг. Милановића

Ресторан отворен после по-
зоришта - Палата Риунионе
Кн. Споменик.

РАДИОНИЦА ЖЕНСКИХ ШЕШИРА
доноси прва

ПАРИСКЕ НОВИТЕТЕ
БАЛКАНСКА 4

Канцеларијски намештај

добићете најсолидније код I Столарске Задруге „Југославије“

Кн. Михајлова 46. Тел. 20-436.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Вечерња претстава Код Кн. споменика

У суботу, 16. јануара 1932 године

ЈУБИЛЕЈ

Комад у три чина. — Написао Момчило Милошевић.

Редитељ г. Кулунџић

ЛИЦА:

Алексије Петровић, виши царински контролор — — — —
Вука, његова жена — — — —
Јелена, њихова кћи — — — —
Данило Вукелић, директор бироа „Победа“ — — — —
Анђа, његова жена — — — —
Прелић, агент осигуравајућег друштва „Војводина“ — — — —
Николић, потпуковник у пензији
Ђорђић, царински саветник — —
Дабић, судски архивар у пензији
Д-р Поштић, начелник министарства
Тодоровић, референт министарства
Матић, управник основне школе —
Станица, његова жена, учитељица у пензији — — — —
Алимпић, контролор дирекције трамваја и осветљења — — — —
Станимир, месар — — — —
Изасланик Зајечара — — — —
Изасланик Књажевца — — — —
Новинарски сарадник — — — —

г. Д. Гошић
г-ђа Арсеновић
г-џа Текић

г. Богић
г-ђа Стокић

г. Петровић
г. Тодоровић
г. Н. Јовановић
г. Новаковић
г. Душановић
г. Милошевић
г. Антонијевић

г-ђа А. Паранос

г. Стојановић
г. Миловановић
г. Поповић
г. М. Маринковић
г. Старчић

И ви ће видети
да се јако пре сусрете ја
каше дубоке париске оре-
че! Гардероберија ће
јес. будије ул. бр. 14.

Специјална радња руч-
них радова за модерне
завесе, сторове, женски
веш по париским моде-
лима

НУШИ ВАЈС

Вука Каракића ул. 9

ТЕПИХЕ И ЗАВЕСЕ

Брокате, плишеве и остало за намештај
Највећи избор препоручују

МАРКО ВУЛЕТИЋ, ГАВРИЛОВИЋ И КОМП.
КНЕЗ МИХАЈЛОВА 20 - БЕОГРАД

Фотограф — — — — г. Антоновић
 Белић, дневничар министарства — г. Башковић
 Сусед — — — — г. Ђ. Маринковић
 Сусетка — — — — г-ђа Поповић
 Слуга — — — — г. Ј. Николић
 Служавка — — — — г-џа Јашекова

Догађа се у једном предграђу Београда

Одмор после I и II чина

Сценограф г. Белојански

Поликлиника „Цермановић“ Београд
Престолонаследникова трг (Теразије) број 9. Телефон број 20-687

Примање од 8 у јутру до 7 у вече.

Преглед од стране специјалиста свију струка по споразуму. Преглед и лечење
Рентгеновим апаратима; лечење диатермијом (високофреквентном струјом); зрачење ултраљуби
частим апаратима (Quartz-lampe, Jesionek, Zeiss, Heliol-lampe, Sollux итд.) електрично-
купanje, електромасажа.

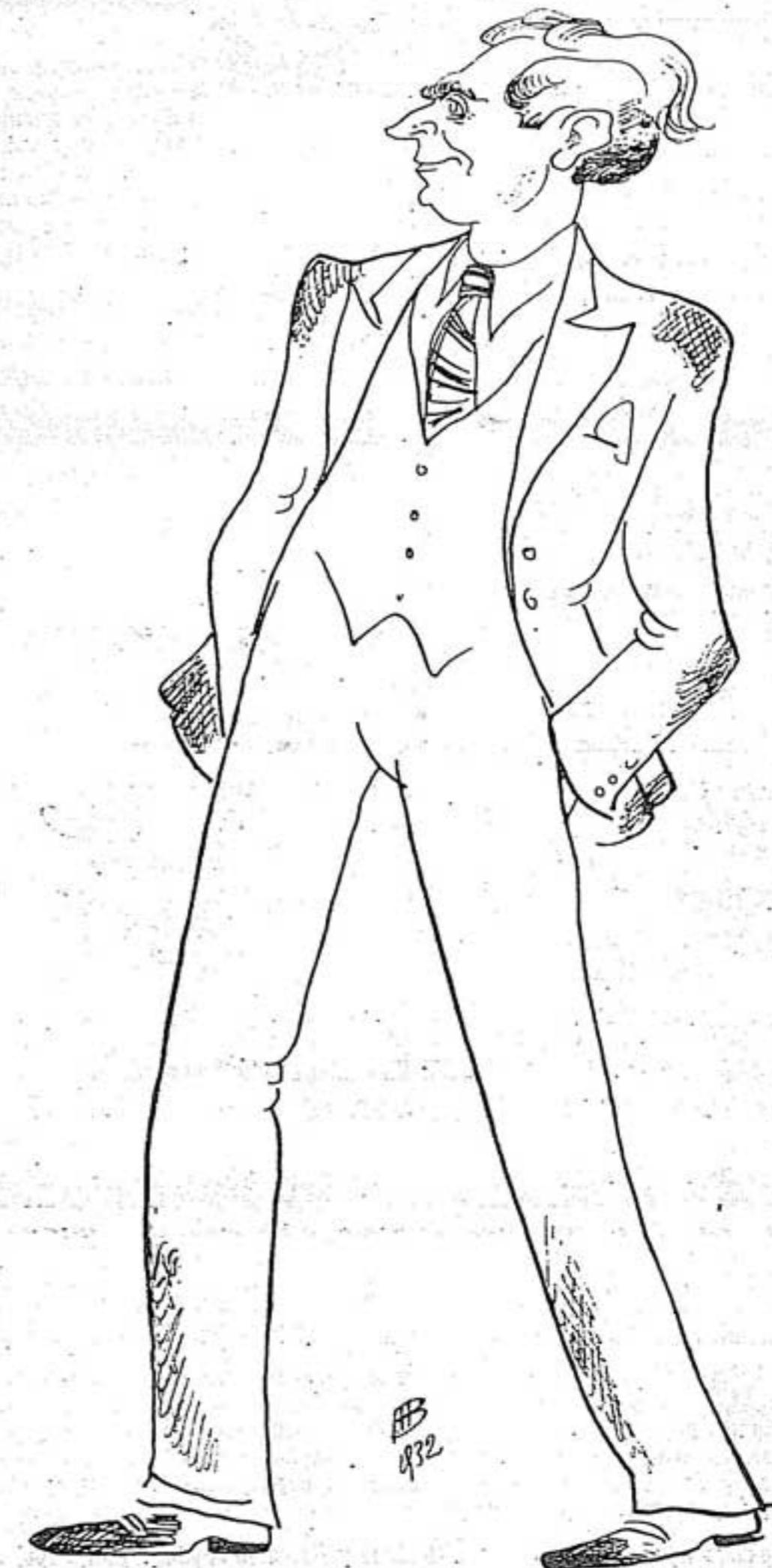
Шеф поликлинике Др. Миливоје Цермановић

Модерни
Лустери
и Лампи

Последњи модели
најбољих француских и немачких фа-
брика. Велики избор.

„ЕЛВОГАС“

Кр. Петра 57, тел. 21-8-17

Наше јозориште: Г. Рудолф Ершл, ојерски редишель и йевач-

(Цртеж: Г. В. Жедрински)

*École de Langues
Modernes
Méthode
Berlitz*
Rue Pachitcheva, 1, Belgrade

Чудо данашњице
„ХОБИ“ амер. универ. препарат за прање чишћење, за хигијену и чистоту у кући и свуда. Хиљаде захвалности и одличја. Свака кутија има утражите свуда!!! путево за употребу
ГЕН. ЗАСТУПНИК **НОВВУ (ХОБИ) А.Р.**
ЦАРА УРОША 19, ТЕЛЕФОН 23-0-13.

ИЗБОР

највећи и најлепши
ШЕШИРА правих

Кошуља, Краватна, Чарапа, Рукавица, Ручних торбица, Кишобрана, Ђебади

Мушки и женске обуће
као и остале галантериске робе добићете код

Borsalino
Grand Fratello 1900

ANTICA CASA
FONDATA NEL
1857

Косте Николића и Друга
Кнез Михајлова 12, Београд, Тел. 20-387

ДИША НИКОЛИЋ, БЕОГРАД

Препоручује: Луксузне чипке за препокривање тоалета у новим дезенима и модерним бојама до најфиније израде. Крагнице од жоржета, Крагнице на метар, Шнеле луксузне израде, од штраса метала и стакла. Штраса на метар и туце. Тилове, Ламеа, Тарлатане, разне украсе од перла, шљока и штраса. За веш фине чипке и гарнитуре

Наше стовариште пресељено је из Чика Љубине у Кнегиње Љубице улица број 15

ПОЗОРИШТЕ У БОЖИЋНИМ ПРИЛОЗИМА БЕОГРАДСКИХ НОВИНА

КРОКОДИЛИ НА ПОЗОРНИЦИ, ВАРИЈЕТЕ У ТАМНИЦИ: ДОНАДИН И МЕТЕРЛИНК

Постоји леп обичај у нашој штампи да се божићни и ускршњи бројеви посвећују књижевности и уметности. Широм се тада отварају и есејистима и песницима врата наших дневних листова која су, иначе, за њих или затворена или тек отворнута. Ако се дневна штампа питањима уметности и самом уметношћу не бави много преко године, то она овај грех богато искупљује овим светим празницима.

Тако је било и овога Божића. О позоришту се такође свуда писало. Јавило се неколико занимљивих позоришних чланака и дописа.

У „Времену“ тако наш познати драмски писац и критичар г. д-р Ранко Младеновић проучава прапочетке драме. Пише о драми код старијих Египћана и између остalog вели:

„Једно је сада несумњиво тачно. Египћани су не само имали позориште, већ су својим позоришним предпоспозицијама утицали доцније и на развијање грчког позоришта. До сада се то није претпостављало. Брилан, у једној својој студији нарочито је побијао могућност таквих претпоставки, оставивши да се до скора верује, како је грчко позориште по своме пореклу самоникло. Међутим, Сете открио нам је праве драмске текстове староегипатских позоришних мистерија. Митолошке епизоде, историјске и ратничке сцене, праћене су гестом, песмом и игром. Драматична природа била је урођена Египћанима. Култ церемоније се обављао у драматичном стилу. То

доказују многи рељефи и скулптуре. Јероглифске искрипције пуне су свечаних записа, који пису суша хроника као што се обично мисли. Још

Г. Ранко Младеновић

Херодот је забележио о верским свечаностима на делти Нила, за које опсмо рекли да су приређиване скоро у стилу средњевековних европских позоришних мистерија. Особито је данас позната драматична свечаност пред Аресовом статуом, и то две до три хиљаде година пре Христа. Драматични карактер и сценске индикације пронађених текстова, које је Сете дао потврђују пуни смисао старијих Египћана за рецитатив. Као да су на обелисцима урезане речи глумаца који су креирали богове. На једном мемфиском папирусу изло-

Краљ-дворски оптагар
С. Шајићевонов
 Централа:
 Теразије 26. тел. 22-3-44

**Сопствена фабрика
и Стовариште обуће**
**Браће
Петровић**
 БЕОГРАД, Краља Милана бр. 54
 (до Манежа) телефон 20-6-34
 Највећи лагер само
модерне и елегантне,
а најјефтиније

ОБУЋЕ

**Кафе и Ресторан
Академија
Наука**
 Тел. 23-8-45

Најелегантнија кафана у центру Београда, скуп
отменог света елегантна сала, зимска башта са
водоскоком, све стране новине и илустрације,
за сваким столом радио-слушалице. НЕ ЗАБО-
РАВИТЕ ПОСЕТИТИ КАФАНУ „АКАДЕМИЈА НАУКА“
 Дирекција у режији дугого-
дишњег хотелијера Г. Ристе Зукића

жен је у стиху мит о борби добrog бога са злим о превласт у Египту. Мотив је чисто драмски. Између два надчовечна бића сценски се креће трећи бог Геб, као посредник у дијалогу. Инскрипције које су остале, несумњиво су документ о постојању мемфиске религиозне драме, која је и по начину своје интерпретације посве слична прастарим, арханчним играма са далеког истока. Толико има кокетерије и магије у јероглифским словима, да је немогуће веровати, да у старом Египту, није било фанатичног смисла и осећања за гест и мимику.

Ван де Вал је публиковао недавно своју студију о пореклу египатског драмског позоришта. Он трага за синтезом. Да би до ње дошао, Дриoton му помаже много својим откровењима. На једном магичном обелиску Дриoton је протумачио и текст и рељеф скоро пророчки. Открио је представу такозваног *хора крокодила*, који је у најстаријим митско-драмским сценама у Египту играо важну улогу. За развијајуће литургијске драме *хор крокодила* значио је полазну тачку. У колико је једна свечаност била више у знаку митолошке фаталности, у толико су хорови крокодила, или скорпиона, носили дубљи карактер. Ови прерушени крокодили у хору, између два бога — Ра и Тота — означавали су, још три хиљаде година пре Христа, основну могућност драме.

Драмске приредбе, даване су у храмовима, уз припомоћ сваковрсне ритуелне реквизите; а публика је стајала оделићо, и никада није била интимна са онима који позоришну свечаност приређују. Сете тврди, да данас постоје само фрагменти, из којих се може реконструисати целина драме: али драма је свакако постојала још у прастаром Египту, и нема

сумње да је утицала онда на многе друге народе.

Један се проблем намеће. Ван де Вал га такође дотиче у својој студији. Питање је, да ли су Грци заиста што наследили од египатског позоришта? Ако су наследили, тај процес је морао трајати вековима, и где се онда зауставио? Или су Грци само позајмили елементарну египатску позоришну прошлост, затим је одбацили као примитивну за грчку рaffiniranu драму? Дионизисове светковине потсећају доста на Озирисове светковине. Орфичне мистерије у Грчкој такође имају додирних момената са прастарим Египтом, а ако ипак од пресудног значаја по закључак, како то мисли Пол Фукар. Али дух драмске форме је жанр, свакако се дотичу. Трансформирање је несумњиво. Зачеће драме је у Египту, и ако стари Египат никада није имао ни Софокла ни Аристофана. Што је још најглавније, порекло драмског хора треба такође тражити на обалама Нила. Грчки антички позоришни хор, и у драми и у комедији, има својих далеких трагова у Египту. Хор крокодила из египатског позоришта, као прототип позоришног хора уопште, чини се да је претеча доцнијег грчког драмског хора, који игра тако важну улогу у античкој драми".

Берлински дописник „Политике“ г. Предраг Милојевић пише опет о једној необичној претстави. О концерту који је приређен у немачком казијеном заводу у Тегелу и на који су били позвани и новинари:

„Око петстотине столица било је у сали. Каџијеници су улазили два по два и заузимали места, смотрено и тихо. На подијуму чланови оркестра интимовали су инструменте. Већина музиканата је у робијашким одели-

ма. Али је било неколико који су се, као и ми, у тамници нашли само због концерта. У Немачкој постоји удружење уметника за приређивање добровољних концерата по казненим заводима. Ови су послати да би појачали тамнички оркестар. У програму је учествовао и један редуцирани тенор неке провинцијске опере. Оркестар је свирао, тенор је певао, певали су и кажњеници, и пљескали често, али неког правог, свечаног расположења није било.

Као да се чекало на нешто. И чекало се залста. За крај програма, као шлагер, два клауна доведена из берлинске „Скале“ изводила су своје продукције. То нису били клауни великог стила, и правили су виџеве који су били више отужни, него шаљиви. Али пространа сала тресла се од бурног смеха. Тај смех је најмучнији утисак који ми је ова посета тамници оставила у свести. Кажњеници су се очигледно смејали клаунима. Али између њиховог смеха и повода које су пружале клаунске пошалице постојала је нека чудна несугласност. Изгледало је као да смех постаје сам од себе, из неких унутрашњих потреба, нагонски, без логичног разлога. Растао је постепено, али нездржано, као да се у овим људима откравило нешто и покуљало из њих. Има случајева кад се човек „зацени“ од смеха, кад једно психолошко расположење пређе у невољно органско трзање. Али да толика маса људи истовремено и безразложно буде спопаднута тако снажним грчем смеха, то је било нешто тако необично да се граничило с аномалијама.

И клауни се забунише пред овако исочекивашим изливом бучног расположења. Учини ми се чак, да су се кажњеници договорили да исмеју концерт, да је сав смех вештачки

иззван, да је то само протест који је потекао из згомиланог душевног огорчења почињених и уверењених. Али то је несумњиво била моја заблуда. Јер по завршетку забавне вечери, један млади робијаш устаде и топлим дирљивим речима захвалио се клаунима на радости коју су им пружили. Буран аплауз благодарности испрати артисте из сале".

„Правда“ на неколико места говори о позоришту. Г. д-р Иван Невестин у општином чланку пребацује што није фиксирана код нас „једна одређена позоришна политика, која би имала да буде управо јеванђеље свим нашим позориштима, и државним и обласним, односно бановинским“. Г. Гвидо Тартаља посвећује

Г. Предраг Милојевић

ЦВЕЋЕ за поклоне,
славе, свадбе, погребе, добићете у нај-
бољем избору и по најсолиднијим ценама у новој отвореној

ЦВЕЋАРСКОЈ РАДЊИ

на Славији — улица Цара Николе II
ВЕЛИКИ ИЗБОР КАКТУСА (Макензијева) број 15.

ТЕМПО

НЕДЕЉНИ ЛИСТ ЗА ФИЛМ,

СПОРТ И ДРУШТВО ПО-

ЧЕО ЈЕ ИЗЛАЗИТИ. ЦЕ-

НА ПОЈЕДИНОМ БРОЈУ

САМО 2 ДИНАРА

Г-Ђа КУКИН

Салон за негу лица

Коларчева улица број 5, III степенице I спрат

•

Лечење дефекта коже лица по најновијим методама. Специјална властита метода за подизање опуштених образа, за учршавање мишића и против дуплог подбрадка. Резултати гарантовани. **Првокласни косметички**

производи. Идеалан крем за ногт против бора и за суву кожу. Руњ „Hamelion“ за лице, које мења своју боју индивидуално прематену. Све последње новости модерне косметике. Уметничка шминка. Стручне савете бесплатно

један леп есеј Улдерику Донадинију, нашем рано умрлом проповедачу и драматичару. А г. Светислав Петровић пише о Морису Метерлинку и његовом позоришту између осталог ово:

„Мориса Метерлинка занима само оно што је несвесно. Тамни, вегетативни део наше душе, мисао пре него што је била мишљена, осећање пре него што је било осећано, „непријатне боре на језеру наше душе“: то је за њега људска душа, у чистом, непромењеном, невулгаризованом стању, то је прави психички живот. Све оно што је јасно, што се разуме и што се зна, цео видљиви живот, једном речју, њега одбија. „Оно што знамо није занимљиво“, каже он. Али оно што не знамо, дно наше душе обавијено у густу помрчицу, оно што ми осећамо таман толико да слутимо да постоји, не знајући ни сами шта је то, то Метерлинк тражи и износи.

Јер та дубока душа која управља нама, макар колико била скријена, никак има извесних спољних начина да се покаже. Та два света, свесни и несвесни свет, нису потпуно раздвојени. Постоји један мрачан, сублиминалан свет који чини везу између једног и другог, „као што сумраци чине везу између дана и ноћи“. „Душа је, каже Метерлинк, као спавач који из дна својих снова чини огромне напоре да покреће мишицу или подигне трепавицу“. Метерлинк жељно мотри те напоре, он слуша с ужилањем онај потмули жубор који долази из дубина нашега подсвеснога, као неки врло далек и неодређен звук. Наша душа се манифестије покаткај предсказањима, симболима који изгледају детињасти, али који су скоро божанске природе. Те слутње, које полазе са дна душе, не осећају, међутим, сви људи подјед-

нако. Онај чији је спољни живот врло развијен, има само неодређене слутње које је тешко ухватити. У извесним тренутцима само, кад нас исрећа вреба, ми, са нашом раздржаном и дрхтавом осетљивошћу, питењсвије видимо ствари које нас окружују, и које се наједном, као оживљене том узнемиреном мишљу, покрећу и изгледају тајanstveni знаци судбине. Али код простих душа, онде где је спољни живот сасвим сведен, дубоки живот лакше избија на површину. Отуда у Метерлинковом позоришту читава једна гомила личности, издвојених упала из спољног света: сви они слепци, оне просте душе, она деца код којих свесни живот још и не постоји, они старци који, близу смрти, могу боље да слушају дубоки живот. Људи су интелигенције; деца, примитивци, екстазичари и малоумници су душе, које саобраћају с душом ствари. Захваљујући својој чудној емотивности, жене такође, каже Метерлинк, изгледа да имају са „примитивним силама“ односе који су нама забрањени... Оне знају ствари које ми не знамо. Оне имају светиљку коју смо ми изгубили. Рекло би се да постоји извесна братска сагласност између њих и догађаја, с толико лакоће оне предвиђају судбине. Преко њих се сачувао на земљи мистични смисао“. Чак и животиње, које су блиске природи, обавештене су од ње и, као невини посредници, готове су да обавесте человека, кад би он умео да слуша“.

а Ви? Још данас
купите срећку у радњи
Даринке Ђокијковић
КРАЉА МИЛАНА 41 БЕОГРАД

Добила је особито леп и велики избор
најмодерније конфекције ЗА ДАМЕ
ТРГОВИНА
КОСТЕ М. ЈОВАНОВИЋА

Београд, Кнез Михајлова
16 до дрогерије (Ламико)
Престолонаследников трг 37 „ФУФА“
преко пута биоскопа Колосеума

Госпођо,

Прегледајте нове моделе мидера и прслучића у
првом београдском САЛОНУ ФРАНЦУСКИХ МИДЕРА

„МИРД“ утво Књ. Љубице и Чика Љубине (пал. Авал. Задр. I кат)

Цене без конкуренције

ПРЕД ДЕЛО

СОЛИДНОСТ

ТЕРАЗИЈЕ 5 - ПАСАЖ ИЗВОЗ БАНКЕ

Сопственом израдом,
малом "режијом" кон-
курише свима

УВЕК НОВИТЕТА
и огроман избор

МАШНИ
ставља Вам
СОЛИДНОСТ

Трикотажу и трико-рубље од жерсеа и шарнеса можете добити
по најнижим ценама и у најбољем квалитету у продавницама:

Фабрике Трикотаже „Морава“

Теразије број 32 и Васина улица број 3.

Њени су производи ради солидности и лепоти награђени златном медаљом
на Париској изложби.

ПОГОДИТЕ!

ПОЗОРИШНЕ ЗАГОНЕТКЕ

Одакле су ови стихови:

Нек се разруши трошина колиба
Што је од студи ветра јесењег
Хајдучку главу верно чувала!
Нека јој темељ вихор разноси
Као паперак тице немоћне
Што га је силен орган дочепо
Да га у вису недогледио ме
На грани стави црног страшила
Где ће га беси неба љутитог
Предати гневу муње огњене
Да му ни онај делић једини
Ништавог бића љуљку не види!...
Да га не буде!... Да га нестане!...
А мога тела свака честица
Чаур да буде турског олова!
А моје главе тврдом лубањом
Нек' деца ваша воду захиђу
Да њоме поје ждребад арапску
Што ће по пустом пољу скакати
По мојој крви хитро тапкајућ!...
Не дам је паши, чу ли, Турчине!...

*

Који је наш славни глумац поги-
нуо од удара руде тањигашких кола?

*

Колико година има зграда београд-
ског Народног позоришта?

*

Који је наш драмски писац био и
одличан сликар?

Ко је ово и у којој улози?

(Одговори у наредном броју)

А ово?

Лечење ВИТАМИН-ХОРМОНОМ

Регенерација и подмлађивање

По методи градског санаторијума у Бадену код Беча

Атеросклероза, превремена и нормална старост, неурастенија, поремећаји при менструацији и у климахтеријуму, депресија, душевна и телесна замореношт, сексуална слабост.

Литература, упутства и ординација за Југославију: САНАТОРИЈУМ Др. ЖИВКОВИЋА, Београд, Крунска улица бр. 57, Телефон 20-7-41, 24-6-65

КОСМЕТИЧКИ ЗАВОД
ЗА НЕГУ ЛИЦА

„Lady“

Индивидуално неговање лица епилирање (одстрањење длаке), на један потпуно нов амерички начин без бола, неговање масажом, вибрацијом, фарадизацијом, напетом струјом зрачењем, паром, оматањем блатом фангом и парфином, отклањање бора, брадавица, флекса, пега и бубуљуца

Сва козметичка средства

*

Београд, Престолонаследнички трг бр. 42 I спрат (Теразије)

*

Примање од 9-12 и од 3-6 часова

ОБУЋЕ

ЖЕНСКЕ
МУШКЕ

И
ДЕЧИЈЕ

КУПУЈТЕ
НАРУЧУЈТЕ

по мери и по журналу,
као и од свиле - дема

КОД ТАСИЋА

КНЕЗ МИХАИЛА БРОЈ 16
ЧИКА ЉУБИНА БРОЈ 5

Завод за хемијско чишћење и бојење одела

НИКОЛЕ ДИНИЋА

Главна радња Чика Љубина 1, Поп Лукина 20,
Радионица Краља Александра 216;

*

Прима специјално фину тоалету за Даме и одела за господу која се сувиј путем најсигурије могу очистити исто тако прима тепихе, завесе, рукавице салонски намештај Аутомобиле и т. д.

ИСТИНА И ОПЕРЕТА

ЖЕНСКИ ПОРУЧНИК У АУСТРИЈСКОЈ ВОЈСЦИ

Ових дана у једном београдском биоскопу приказана је тон-филмска оперета у којој једна девојка ступа место брата у војну академију. Пре почетка, један поднаслов вели да је ова оперета написана на основу истинитог догађаја.

Истинит догађај? питају се сви у неверици.

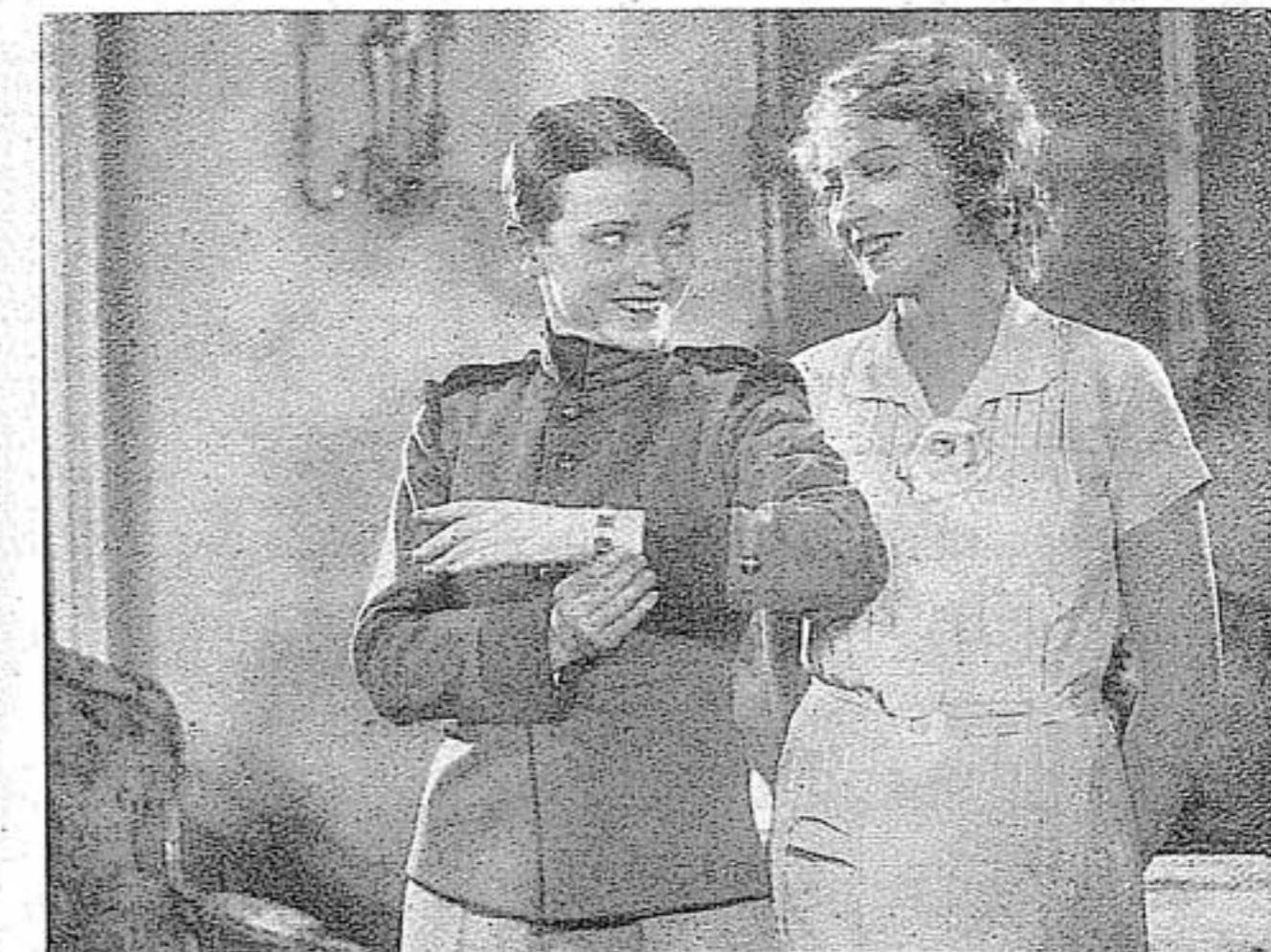
Па ипак...

Бивши аустријски генерал Алфред фон Мирка пише поводом ове оперете у једном немачком листу:

„Године 1794 хтео је милански сенатор Ђузепе Сканагата да пошаље свога сина Ђакома у војну академију у Бечком Новом Месту, а у исто време и своју ћерку Франческу да

упути на образовање у салезијански манастир у Бечу. Непредвиђене околности спречиле су оца да прати децу на путу. И син и ћерка поверени су зато једном старом пријатељу породице. Девојку, која је била витка и налика на неког дечка, обукао је отац у мушки одело, да би је обезбедио од могућих непријатности на путу, који тада није био ни кратак ни лак.

Ђакомо Сканагата био је, међутим, слабуљав и сањалица и није се никада одушевљавао војничким позивом него се и плашио тога, док је његова сестра више од свега желела да ступи на место свога брата. Франческа је одиста успела да наговори

Питомац Сканагата се забавља

свога пратиоца да њу одведе у академију уместо Ђакома и да је уписане под именом Франческо Сканагата. То се могло догодити због тога што је у то доба било у академији и екстерних питомаца, који су становали ван завода.

„Франческо“ Сканагата наименован је 16. јануара 1797. за наредника водника у вараждинској граничарској регименти с којом се борио (односно: борила) против Француза 1797. и 1799. При храброј одбрани једног шанца пред опсаднутом Бенковом 19. децембра 1799. била је Франческа рањена али и тада захваљујући једном свештенику успела је да сачува своју тајну. На дан 1. марта 1800. пропизведена је за поручника. Обишла је доције своје родитеље. Њена мајка је успела да је напомни да се окане војске и она је 10. децембра 1801. пензионисана, с правом на ношење униформе.

Године 1804. удала се Франческа Сканагата за поручника Спинија, из прве коњичке регименте, и када је Спини 1851. умро као мајор, цар Фрања Јосиф наредио је да јој се исплаћују две пензије: њена, поручничка, и удовичка, мајорска. Франческа је умрла 1865. у својој 89 години и оставила за собом два сина

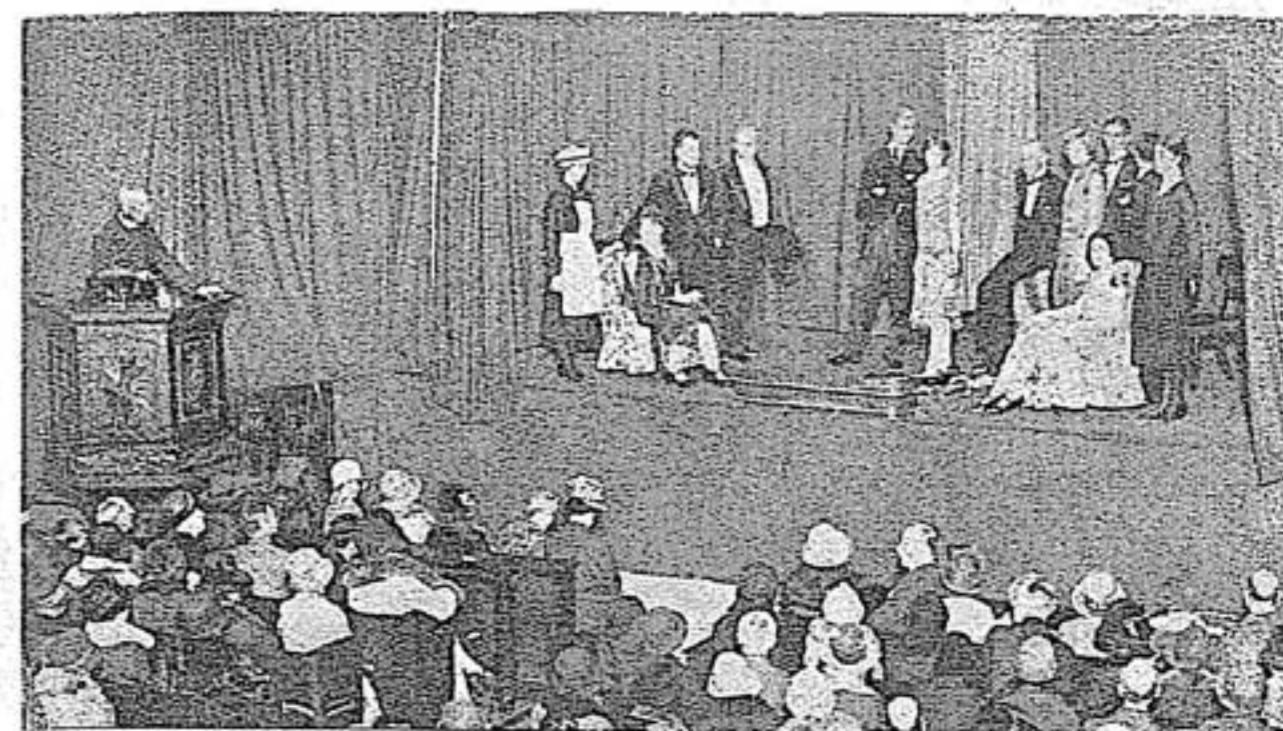
Још од мoga oца који је од 1851. до 1853. када је Ломбардија била аустријска, служио у милианском гарнизону, слушао сам о старој, отменој дами, која је као „tenente Сканагата“ била опште уважена особа у друштву. У свечаној сали академије у Бечком Новом Месту, где сам и ја био питомац, читao сам са одушевљењем и дивљењем њено писмо, упућено поводом стогодишњице јубилеја наше академије у години 1852. које носи оригиналан потпис:

Франц Сканагата, поручник,
удовица мајора Спинија.

Питомац Сканагата (поред табле) у Војној академији

ПОЗОРИШТЕ У ЦРКВИ

Као у средњем веку, у цркви Св. Павла у Лондону, импровизовано је позориште. Игран је комад чубеног писца Цером-Церома. Свештеник је са предикаоницом говорио о поуци коју комад садржи

Приватна зубна клиника
Д-ра Царићевића
Престолонаследников трг
бр. 5 (Теразије) Тел. 20-4-58
Прима пацијенте целог дана.
Држ. чиновницима и пензионерима под побољшим условима
плаћања.

Чоколад бонбоне као и чоколада није више луксуз, јер
„БОНБОЊЕРА МИЊОН“ пружа са својим ниским ценама могућност свакој породици да подмири своје празничне потребе
БОНБОЊЕРА МИЊОН
ПАШИЋЕВА УЛИЦА БР. 6

За негу лица и коже
потребљавајте само
ОКАНОВИЋА
НАРЦИС КРЕМ
ПУДЕР-САПУН

ПИРУЕТА НА ЛЕДУ

Једна бешта կлизачица изводи үспелу пируету. Ако и не зна, како се окреће на брху прстију, она је на леду, иначе, прима балерина.

Власник и уредник: Сретен Ил. Обрадовић – Штампа „Планета“, Ускоква 8.

„HENRY“
ONDULATION INDEFRISABLE
САВА КРАСИЋ
ДАМЕН ФРИЗЕР
БЕОГРАД, КРАЉА МИЛАНА УЛ. 1
УВЕК ПОСЛЕДЊЕ НОВОСТИ.

Препоручује на-
рочито лепе и
јевтине дамен
ташне

Предузеће за израду кофера и торбарских израђевина
Милан Ј. Стојановић и Комп.
Београд. Престолонаследников трг - Теразије 38, тел. 25-064.

Фабрично стовариште наше штада
МИЛАН КОСТИЋ

Београд, Краља Милана бр. 24
(до фабричке лаваја)

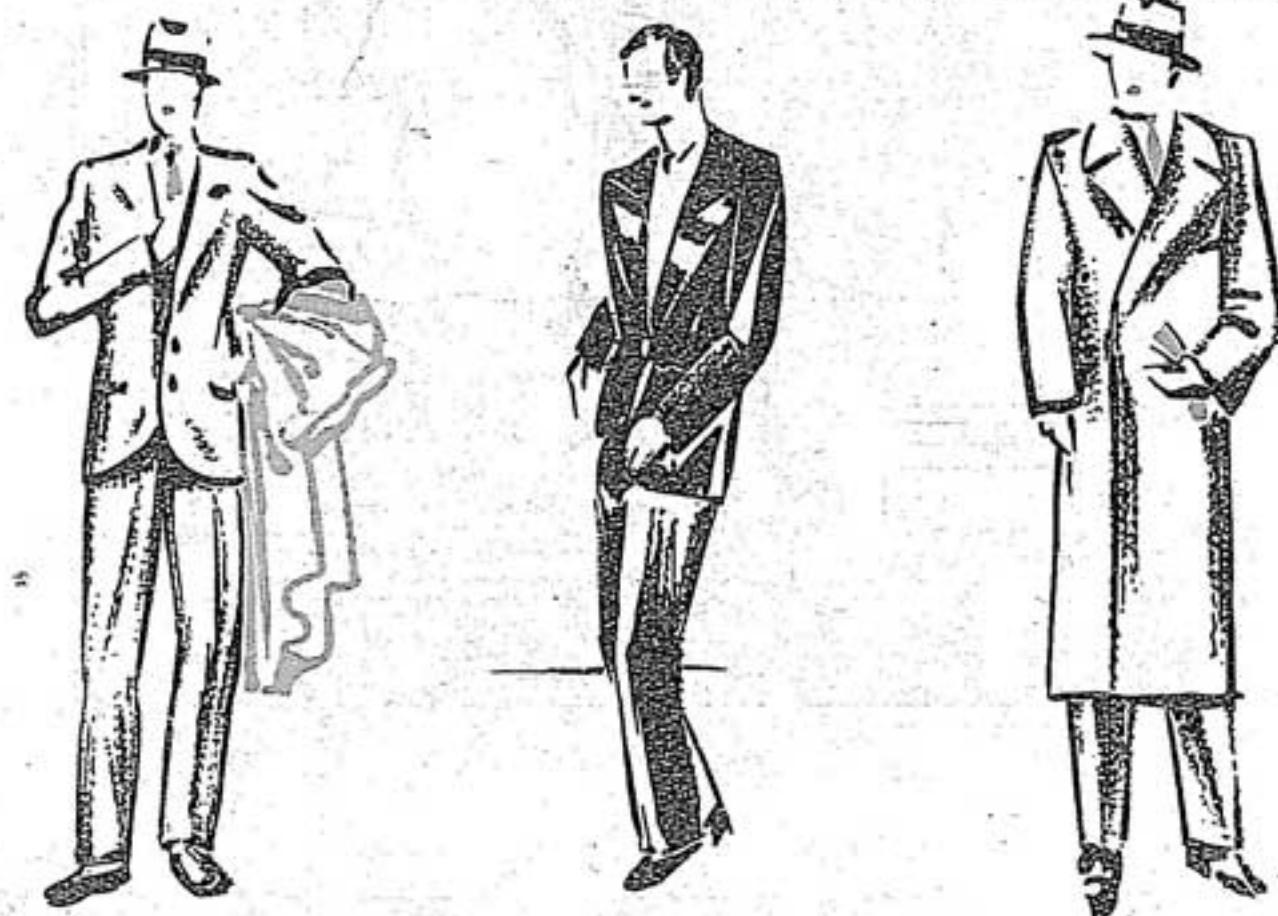

Јоследње новости у женској конфекцији.
Јодерне вунене и свилене тканине.
рзно, бунде. Чарапе, рукавице,
убље. Израда женских
апута, хаљина и
унди по мери.

Фура Ганочевић

ПАЛАТА АКАДЕМИЈЕ
НАУКА

Мушки јесењи и зимски
капути. Енгл. штофови за одела
и капуте. Првокласна израда одела и
капута по мери. Продаја за готово и на отплату.

„Планета“